

Oponentský posudek rigorózní práce

**Právní aspekty ochrany klimatu se zaměřením na obchodování s povolenkami na emise
skleníkových plynů**

Anna Cajchanová

Posuzovaná práce Mgr. Anny Cajchanové byla obhájena jako práce diplomová a je překládána k uznání jako práce rigorózní. Po formální stránce práce splňuje základní předpoklad pro uznání, neboť byla obhájena v roce 2008 s hodnocením výborně. Jak vyplynulo již z posudků a při obhajobě této práce jako práce diplomové, práce splňuje i ostatní požadavky kladené na práce rigorózní.

Po formální stránce je práce zpracována na velmi vysoké úrovni. Samotný rozsah práce přesahuje devadesát stran textu doplněného o rozsáhlý seznam použité literatury a resumé v anglickém jazyce. Práce dále vykazuje velmi vysokou úroveň i po stránce jazykové a grafické zpracování práce je velmi pečlivé.

Práce se komplexně zabývá právní úpravou v současné době nejvýznamnějšího nástroje ochrany klimatického systému Země – obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. V úvodních částech práce autorka představuje samotný koncept obchodování jako ekonomický nástroj ekologické politiky a jeho zakotvení v mezinárodním právu. Poměrně zevrubně se zabývá postavením a významem Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a jejího Kjótského protokolu. Nastiňuje vývoj přijímání a implementace obou zmíněných dokumentů a upozorňuje na slabé stránky na jejich základě vytvořeného systému obchodování. Znalost těchto problematických aspektů je významná zejména s ohledem na další vývoj mezinárodního práva v dané oblasti.

V rámci úvodního výkladu se dále podrobně zabývá základními aspekty systému obchodování a jejich možnými parametry. Vedle teoretického vymezení možností řešení jednotlivých prvků systému poukazuje rovněž na způsob jejich uchopení na úrovni mezinárodního práva, zejména ve srovnání s právem komunitárním. Na tento výklad pak navazuje stručný exkurz do právní úpravy obchodování v USA, v jehož rámci autorka především poukazuje na další možnosti využití institutu obchodování s povolenkami.

Klíčovou část práce představuje kapitola pátá, ve které autorka podává podrobnou analýzu právní úpravy evropského systému obchodování (ECTS), který představuje základní

implementační nástroj pro naplnění kjótských závazků ze strany EU. V rámci úvodního výkladu autorka osvětluje zapojení České republiky jako nového členského státu do zmíněného systému a způsob transpozice příslušné směrnice do českého práva. Samotná analýza evropské a na ní navazující vnitrostátní právní úpravy je rozdělena podle klíčových prvků systému obchodování. V první řadě autorka zkoumá rozsah působnosti směrnice, a to jak s ohledem na látky, tak s ohledem na zdroje. V obou případech se zabývá nejenom stávajícím právním stavem a jeho nedostatky, ale v návaznosti na návrh rozšíření směrnice ETS rovněž možnostmi širšího uplatnění systému obchodování. Další tématický okruh představuje problematika povolenek, jejich právní povahy a především systém jejich přidělování. S posledně uvedeným aspektem je spojena asi nejzásadnější diskuse, a to jak v obecné rovině, tak v případě přidělování povolenek jednotlivým znečišťovatelům na základě Národního alokačního plánu. Poslední tématický okruh zahrnuje problematiku monitoringu emitovaných emisí včetně sankčních nástrojů.

Ze způsobu zpracování práce je zcela evidentní autorčina hluboká znalost zkoumané právní materie. Autorka je nejen schopna identifikovat a popsat relevantní právní instituty, ale především jejich kritického zhodnocení, včetně formulování požadavků *de lege ferenda*. Práce v tomto ohledu přináší samostatný a původní pohled autorky na řešené právní otázky a posuzovaná práce tak vedle formálních náležitostí splňuje i obsahové požadavky kladené na rigorózní práce. **Doporučuji proto práci Mgr. Anny Cajchanové k ústní obhajobě.** V rámci ústní obhajoby by se kandidátka měla vyjádřit k možnostem využití institutu obchodování s povolenkami na emise znečišťujících látek při ochraně ostatních složek životního prostředí.

V Praze dne 12. ledna 2009

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
oponent r.p.